

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика викладання рухливих ігор

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 30” серпня2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і методика викладання рухливих ігор
Освітня програма	«Фізична культура і спорт»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 6 год. Практичні заняття – 34год. Самостійна робота – 50год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання рухливих ігор» є вивчення здобувачами ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 017 Фізична культура і спорт теоретичного матеріалу, ознайомлення і засвоєння необхідних навичок технічних дій з м'ячем та без м'яча на рівні навчальної програми, оволодіння методикою початкового навчання основним технічним прийомам гри та тактичним взаємодіям, а також організацією та проведенням змагань.

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

ФК3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.

ФК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

Програмні результати навчання

ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

ПРН20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	<i>Теоретичні основи методики викладання рухливих ігор та забав</i>		Тести, питання.
	<p>Тема 1. Історія рухливих ігор. Рухлива гра – метод всебічного розвитку дитини</p> <p>Тема 2. Особливості методики рухливих ігор у школі</p> <p>Тема 3. Рухливі ігри на уроках гімнастики, легкої атлетики, спортивних ігор та плавання</p>	<p>Місце та роль рухливих ігор у професійному становленні фахівця фізичної культури і спорту .Історія рухливих ігор. Основні функції рухливих ігор у сучасних умовах. Чи потрібно розвивати у дитини м'язову силу? Рухлива гра – метод всебічного розвитку дитини Гра з правилами – найвищий етап розвитку ігрової діяльності школярів.</p> <p>Рухливі ігри як засіб та метод фізичного виховання. Взаємозв'язок рухливих ігор з іншими засобами фізичного виховання. Особливості методики рухливих ігор учнів 1-2 класів. Особливості методики ігор дітей 3-4 класів. Особливості методики ігор у 5-9 класах. Особливості методики ігор у 10-11 класах.</p> <p>Рухливі ігри у різних навчально-виховних формах роботи. Організаційно-педагогічні вимоги до реалізації рухливих ігор. Ігри на уроках гімнастики Ігри на уроках легкої атлетики Рухливі ігри на уроках із спортивних ігор Рухливі ігри на уроках з плавання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • тести; • контрольні запитання; • завдання для самостійної роботи.
2.	<i>Практичні основи методики викладання рухливих ігор та естафети з предметами</i>		
	<p>Тема 1. Організаційні та методичні особливості реалізації естафет на уроках ФК</p> <p>Тема 2 Методика проведення естафет на розвиток певної фізичної якості.</p>	<p>Застосовувати набуті теоретичні знання для проведення естафет (колові, лінійні, зустрічні та ін.) та їх характеристика. «Естафета з булавами», «Естафета з елементами рівноваги», «Зустрічна естафета зі скакалкою», «Естафета і викликом номерів», «Естафета в колі»</p> <p>Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для проведення естафети з м'ячами та предметами. «Естафета з веденням м'яча», «Естафета парами з м'ячем», «Передача м'яча в колоні», «Естафета з м'ячем»</p>	Змодельовати та провести під час навчальної практики різновиди естафет за визначеними педагогічними завданнями. 1-2тема

<p>Тема 3-4 Методика викладання рухливих ігор з м'ячем в обмеженому просторі</p>	<p>Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для проведення рухл.ігор з м'ячами та предметами. «М'яч із при плеском», «Ворота в колі», «Захист укріплення», «М'яч на землі» «Знайти предмет», «Відгадай за голосом», «Вартові та розбійники», «Гонки м'ячів по колу»</p>	<p>Скласти комплекси рухливих ігор для різних форм занять з дошкільнятами та учнями початкової школи, реалізувати їх під час навчальної практики. 3-6 тема</p>
<p>Тема 5-6 Характеристика рухливих ігор для дітей молодшого шкільного віку: 1-2 та 3-4 класів.</p>	<p>Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для проведення рухл.ігор з дітьми молодших класів. «Іваночку, покинь схованочку», «Ми веселі хлоп'ята...», «Яструб», «Через горбочки та пеньочки»</p>	
<p>Тема 7 Методика викладання рухливих ігор у 5-8 класів</p>	<p>Знати особливості реалізації рухл. ігор відповідно до віку та підготовленості дітей. «Лінійна естафета», «Літаючий м'яч», «Влучно в ціль», «Мисливці та качки»</p>	<p>Підібрати і провести комплекс рухливих ігор для учнів середнього та старшого шкільного віку з метою навчання певним руховим діям та виховання фізичних якостей. 7-8 тема.</p>
<p>Тема 8 Використання рухливих ігор у фізичному вихованні старшокласників</p>	<p>Знати характеристика командних ігор та використання рухливих ігор з елементами різних видів спорту. «Прокоти м'яч», «Школа м'яча», «М'яч через тунель», «Зірви стрічку»</p>	
<p>Тема 9-10 Методика викладання рухливих ігор з предметами.</p>	<p>Знати і вміти підібрати ігри відповідно до навчальних, виховних, оздоровчих завдань уроку фізичної культури. «Переправа в обручах», «Встигти перебігти», «Боротьба за м'яч у колах», «Ударянка»</p>	<p>Скласти комплекси рухливих ігор для різних форм занять (в школі та поза нею) 9-11 тема.</p>
<p>Тема 11 Рухливі ігри для розвитку спритності у дітей</p>	<p>Знати вимоги до змісту і проведення ігор, які виступають підготовчими, підвідними для розвитку спритності у дітей. «Поза грою останній», «Струмок», «Через обруч», «Човник»</p>	
<p>Тема 12-13 Методика викладання сюжетних рухливих ігор.</p>	<p>Знати зміст та спрямованість сюжетно-імітаційних, рольових ігор у різних формах занять. «Гуси-лебеді», «Сірий кіт», «Хлібчик», «Чижик у клітці»</p>	<p>Підібрати і провести комплекс народних рухливих ігор</p>
<p>Тема 14-15 Проведення</p>	<p>Застосовувати набуті теоретичні знання для проведення рухливих ігор у зимовий період.</p>	<p>Підібрати і провести комплекс рухливих</p>

рухливих ігор у зимовий період	Рухливі ігри: «Перетягування на санчатах», «Сніжні круги», «Влуч у щит», «Сніжкою по м'ячу»	ігор для різних пір року.
Тема 16 Рухливі ігри для розвитку швидкісно-силових якостей	Знати вимоги до змісту і проведення ігор, які виступають підготовчими, підвідними до занять легкої атлетики Рухливі ігри: «Кіт і миша», «Дзвоник на урок», «Заборонений рух», «Колові жмурки»	Скласти комплекси рухливих ігор для формування техніко-тактичних дій та розвитку основних і спеціальних (відповідно до виду спорту) фізичних якостей для різного контингенту учнів. 16-17 тема
Тема 17 Рухливі ігри для розвитку уваги і координації рухів у дітей	Знати вимоги до змісту і проведення ігор, які виступають підготовчими, підвідними до спортивних ігор, їх адаптація відповідно до конкретних педагогічних умов навчальнотренувального заняття. Рухливі ігри: «Палиця, що падає», «Зівака», «Мовчанка», «Адам і Єва»	

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	45
Самостійна робота	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отримані заняття у підсумку може скласти 40 балів. Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходитьься на ваговий коефіцієнт 0,5. Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів. При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо. Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то 				

він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів)

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв’язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп’ютери та інше
1.Бондар Т.С. Спортивні та рухливі ігри на уроках фізичної культури в початковій школі / Т.С. Бондар. –Х.: Ранок, 2008. -135 с.	
2.Былеева Л.В. Подвижные игры: учебн. пособие институтов физической культуры.– М., 1974.	
3.Былеева Л.В., Коротков И.М. Подвижные игры: учебн. пособие для институтов физической культуры.–М., 1982, –224 с.	
4.Васильков Г.А. Фізичні вправи з партнером / Г.А. Васильков. –1989. -88 с.	
5.Васин Ю.Г. Физические упражнения –основа профилактики ожирения у детей / Ю.Г.Васин. –К. : Здоров’я, 1989. -99 с.	
6.Васьков Ю.В. Система фізичного виховання в початковій школі / Ю.В.Васьков. –К. :Ірпінь, 2009. 222 с.	
7.Васьков Ю.В. Уроки фізкультури в загальноосвітній школі. 1-4 класи (102уроки для кожного класу) / Ю.В.Васьков, І.М.Пашков. –К.: Ірпінь, 2006. –272 с.	
8.Вільчковський Е.С. Рухливі ігри в школі / Е.С.Вільчковський, В.І.Старшинський. –К. : Радянська школа, 1971. –272 с.	
9.ГеллерЕ.М. Игры на переменах для школьников7-8 классов. –М.: Физкультура и спорт, 1985. –48 с.	
10.Гугин А.А. Уроки физической культуры в начальной школе / А.А. Гугин. –1983. -225 с.	
11.Демчишин А.А., Мозола Р.С. Подвижные игры. –К.,1985.–190 с.	
12.Демчишин А.П. Рухливі та спортивні ігри в школі / А.П.Демчишин, З.М.Артюр. –1992. -179 с.	
13.Єфімова Н.Г. Методика проведення рухливих ігор / Г.Н.Єфімова. –К.:Радянська школа, 1969. – 128 с.	
14.Єфімова Н.Г.Методика проведення рухливих ігор. –К., 1989. –103 с.	
15.Жуков М.Н. Подвижные игры: Учебн.для студ.пед.вузов.-М.: Издательский центр «Академия», 2002.-160с.	
16.Зюкова Г.І. Фізкультурно-оздоровча робота в початковій школі / І.Г.Зюкова. –Х.:Ранок, 2009. –	

115 с.

17.Ковальов В.Д Спортивне иври : учебн. пособник для пединститутув / В.Д.Ковальов. –К. :Радянська школа, 1988. –142 с.

18.Коробейников Н.К. Физическое воспитание / Н.К.Коробейников.-Высшая школа , 1989. –382 с.

19.Ламкова О.І. Рухливі ігри та естафети / О.І.Ламкова,С.В. Дорофієва. –Х.: Ранок, 2009.–128 с.

20. Мудрик С.Б. Рухливі ігри на уроках фізичноїкультури. –Луцьк, 1996. –151с.

21.Платонов В.Н. Подготовка юного спортсмена / В.Н.Платонов, К.П. Сахановский. –К . :Радянська школа, 1988. -193 с.

22.Подвижные иври.: Учеб.пособие для студентов вузов и инс-ов физической культуры.- М.: СпортАкадемПресс, 2002.-229с.

23.Подвижные иври.Практический материал. Учеб.пособие для студентов вузов и инс-ов физической культуры.-М.: ТВТ Дивизион, 2005.-280с.

24.Спортивне иври: техника, тактика, методика обучения: учебник для студ. Высших учебных заведений. -М.: Издательский центр «Академия», 2006. -520 с.

25.Спортивне иври: учеб. для студентов пед. ин-тов по спец. «Физ.воспитание» / Ковалев В.Д., Голомазова В.А., Кераминас С.А. и др.; под. ред. Ковалева В.Д. -М.: Просвещение, 1988. -304 с.

26.ТисовськаО., ЛевківВ. Весела мандрівка у країну розваг. –Львів: ВНТЛ, 1998.–36 с.

27.Українські рухливі ігри для дітей 5-6 років/укл. А.Я.Вольчинський. –К.: ІЗМН, 1996. – 96 с

28.Цьось А.В. Українські народні ігри та забави: навчальний посібник. –Луцьк, 1994.–96с.

29.Шиян Б.М.Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина І,Д.-Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2007.

30.Яковлев В.Г., Ратников В.М. Подвижные иври: Учебн. пособие для студентов факультета физического воспитания пединститутув. –М., 197

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 101 тел. (0342) 59-60-20 https:// spd@pnu.edu.ua https://kspd.pnu.edu.ua/
Викладач (і) Гостьові лектори	Ст. викладач Цап Ірина Геннадіївна
Контактна інформація викладача	iryna.tsap@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>

формальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач Цап І.Г.